

Christian Eikeland
Krossnesveien 10
4640 SØGNE

Vår ref.:
2021001103-15
(Bes oppgitt ved henvendelse)
Deres ref.:

Dato:
09.03.2021

Skriftlig spørsmål til ordfører

Jeg viser til ditt skriftlige spørsmål, innsendt per epost 14.02.21. Spørsmålet var:

«Pandemien er blant annet en medvirkende årsak til at bygg- og anleggsnæringen har behov for økt tilgang på prosjekter. Her er det offentlige en viktig bidragsyter, slik at næringen kan unngå permitteringer, og bidra til videre vekst for næringen. Jeg registrerer at store deler av VA- arbeidet som nå gjennomføres på Tangvall i Søgne utføres av kommunens eget ingeniørvesen. Jeg er overbevist om at ingeniørvesenet vil utføre arbeidet på en god og profesjonell måte. Det er samtidig et stort arbeid, med høye prosjektkostnader der mesteparten antakeligvis dekkes av innbyggerne gjennom VA- gebyrer. Derfor tillater jeg meg å stille følgende spørsmål:

- 1 Hvilke vurderinger er blitt gjort for å vurdere VA- arbeidet på Tangvall for å være egnet til å utføre internt, uten utlysning og anbudskonkurranse?
- 2 Hvordan er kostnadene blitt kvalitetssikret for å være konkurransedyktige ettersom arbeidet er av en viss størrelse, rundt 30 millioner kroner, og at det er sikret at arbeidet ikke kunne blitt utført for lavere kostnad dersom det hadde vært utlyst i en anbudskonkurranse?
- 3 Mener ordføreren at Kristiansand kommune har en viktig rolle til å bidra for at næringslivet, ofte lokalt kan sikres vekst og verdiskapning ved å lyse ut arbeid som skal utføres på anbud, og mener ordfører dette er minst like viktig nå midt i en pandemi der næringslivet hver dag jobber for å unngå permitteringer og oppsigelser?
- 4 Hvor går grensen for når planlagt arbeid, inkludert ordinært drift- og vedlikeholdsarbeid vurderes til å kunne håndteres internt, og når det vurderes utlyst i Kristiansand kommune?»

Svar:

Ingeniørvesenets produksjonsenhet har som hovedfunksjon å være kommunens beredskapsstyrke for akutte hendelser på infrastruktur, samt ivaretagelse av drift og vedlikehold av denne. Det er derfor behov for en viss størrelse på enheten, og det er samtidig viktig at man opprettholder og videreutvikler den eksisterende kompetansen og tilegner seg ny- gjennom relevante og tilstrekkelige oppgaver gjennom hele året. Kommunen, der man gjennomfører anleggsprosjekter, gjør dette med hjelp av innleide ressurser, der våre egne ansatte jobber sammen med private aktører i team.

Prosjektet ledes da av kommunens personell, og til orientering så gjennomføres VA-arbeidene på Tangvall i egenregi med overvekt av innleide ressurser som beskrevet.

Så til representantens spørsmål:

På Tangvall er det høy aktivitet med flere prosjekter som pågår samtidig. Fremdriften er stram og er tilpasset utbygger, og kommunen har forpliktet seg til å ikke forsinke fremdrift for andre og har tatt ansvar for både planlegging og en stor del av finansieringen av infrastruktur. Noen av delprosjektene er allerede avtalt utført av private, i samarbeid med utbyggere. Omlegging av hovedsystem for vann, avløp og overvann, samt flytting av bekken som går i rør tvers igjennom Tangvall sentrum, ble valgt å utføres i egenregi av flere årsaker. Det var knapt med tid pga. press på fremdrift fra andre og det spares betydelig tid på å ikke gjennomføre konkurranse. Dersom prosjektet skulle vært lyst på som en totalentreprise så ville kravet til detaljprosjektering økt betraktelig. Dette innebærer at oppstart av prosjekt ville blitt forskjøvet i tid pga. tidkrevende prosjektering, utarbeidelse av konkurransegrunnlag og gjennomføring av konkurransen. Ved egenregi kan prosjekteringsgraden reduseres, og kommunen bærer selv risiko for uforutsette kostnader. På Tangvall er det mange uavklarte forhold i grunnen, bl.a. eksisterende ledninger og kabler, mm, som gjør at dersom man skulle satt prosjektet ut på anbud, ville man ha stor risiko for tilleggskostnader og/eller vært priset inn stort risikopåslag fra tilbyderne. Oppfølging av slike kontrakter er krevende fra alle parter. Når Ingeniørvesenet selv gjennomfører prosjekter, så skjer det normalt med kommunal ledelse, noen egne ressurser og innleie av private entreprenører via rammeavtaler. Forholdet mellom egenregi og innleie er gjennomsnittlig ca. 30/70.

Som nevnt over så er det stor usikkerhet rundt kostnadene på dette prosjektet og det er vanskelig å gi et entydig svar på hva som til slutt gir lavest kostnad av egenregi og anbud i hvert enkelt prosjekt. Ingeniørvesenet følger opp budsjetterte kostnader på alle investeringsprosjekter, både egenregi og eksterne entrepriser. Det gjøres jevnlig sammenligning av kostnadsfaktorer i prosjektene, som f.eks. meterpris grøft ved rørlegging. På denne måten kvalitetssikrer kommunen kostnadseffektivitet for egenregi-prosjekter. I tillegg måles timepris for egenregi på maskiner og mannskap, og disse sammenlignes med priser i det private markedet. Kommunen skal ikke utøve tjenester dersom ikke kostnadene er konkurransedyktige. Kjøp av alt materiell i egenregi skal kostnadsføres til selvkost. Det er også viktig å nevne at Ingeniørvesenet har bedre fleksibilitet når anlegg gjennomføres i egenregi.

Ingeniørvesenet skal investere 290 mill. kr i vann og avløpsanlegg i 2021, og nivået de neste årene ligger på 270 og 235 mill. kr. Deler av dette gjøres med eget personell, men mange av prosjektene vil gjennomføres, enten som på Tangvall med bruk av innleide private entreprenører eller på egne anbud. Kommunen har rammeavtale med mange entreprenører på anleggsarbeider, både fagarbeidere og maskiner, som benyttes ved innleie, i tillegg til rammeavtaler på driftsoppgaver som feiing, vintervedlikehold, mm. Som en del av kostnadene på anlegg så er også leveranser på rør, forskjellige masser til grøfter, osv. som leveres av private aktører. Disse er ikke berørt om anlegget er i egenregi eller om det er private som har oppdraget for kommunen. Kommunen, som stor aktør har gode priser på materiell, og i tillegg belastes ikke prosjektene med påslag/fortjenestemargin. Normalt utfører kommunen ca. 30 i egenregi, resten leies inn eller anskaffes via anbud.

Kommunen utfører oppdrag i egenregi på de fagområder som kommunen har og fortsatt ønsker å ha kompetanse på. Innen vann og avløp er det primært rehabilitering/utskifting av gamle rør. Det foreligger ingen grense for størrelse på prosjekter, men anlegg som har størst usikkerhet på risiko med uklare forhold under bakken (kabler, gamle rør eller usikre grunnforhold) eller har mange berørte naboer som krever tilpasninger på stedet, vurderes som de arbeider der kommunens eget personell er mest hensiktsmessig å benytte. Dette fordi det ved konkurranseutsetting

både setter store krav til arbeid med detaljprosjektering og er vanskelig å prise i anbud. Dette medfører nesten alltid mye arbeid underveis mellom entreprenør og kommunen om tillegg/endringer i anbudet. I noen prosjekter er det også gjenstand for konflikter, som er kostnadsdrivende for både kommunen og entreprenører.

Med hilsen

Jan Oddvar Skisland
Ordfører

Dokumentet er godkjent elektronisk og gyldig uten underskrift

Kopi: Bystyret